

Pregled vremenskih prilika

PREGLED VREMENSKIH PRILIKA I STANJE USJEVA U LISTOPADU GODINE 1955.

Glavne karakteristike vremenskih prilika mjeseca listopada o. g. su: vrlo kišovito i prohladno vrijeme, što je uvjetovalo opći zastoj poljoprivrednih radova.

Oborine: Listopad je u većini krajeva Hrvatske poznat kao najkišovitiji mjesec u godini. Međutim,

ovogodišnji listopad bio je neobično kišovit (kao i ostali jesenski mjeseci), te je daleko nadmašio prosječnu višegodišnju količinu oborine. U većini krajeva Hrvatske količine oborina u listopadu o. g. su veće od prosjeka za 50—100%, naročito u Ist. Slavoniji. Ukupne količine oborina u listopadu u Hrvatskoj uglavnom se kreću izme-

METEOROLOŠKI PODACI za listopad god. 1955.

Rajon	Mjesto	Oborina u mm					Temperatura zraka u °C					Broj dana s oborinom		
		dekada			mesečni zbroj	prosjeak 1925-1940	dekada			srednja mjesečna	prosjeak 1925-1940		aps. min. temp.	
		I.	II.	III.			I.	II.	III.					
I.	Osijek	104	34	37	175	90	13,3	12,5	9,0	11,6	11,5	-2,6	15	
	Sl. Brod	114	28	42	184	94	12,8	12,0	9,0	11,3	11,8	-1,7	14	
	Virovitica	95	23	52	170	123	12,0	11,0	8,7	10,6	10,7	-3,2	16	
II	Daruvar	109	24	46	179	121	12,0	11,7	8,9	10,9	11,3	-3,3	18	
	Križevci	48	34	45	127	118	12,0	10,7	7,3	10,0	10,2	-3,5	17	
	Varaždin	63	45	63	171	114	11,6	10,9	7,8	10,1	10,5	-4,0	15	
	Zgb. Maksimir	35	40	47	122	129	12,8	11,0	7,7	10,5	10,7	-3,3	15	
	Sisak	105	29	42	176	110	12,1	11,7	9,2	11,0	—	0,0	15	
III	Ogulin	156	53	107	316	210	11,2	11,5	8,8	10,5	—	0,3	17	
	Gospić	125	39	90	254	194	9,6	10,1	7,4	9,0	9,8	-5,6	19	
IV	Dalmacija	Knin	91	23	87	201	129	14,1	14,9	12,9	14,0	13,6	0,9	13
		Zadar	41	7	48	96	108	16,6	16,0	13,6	15,4	16,6	5,6	11
		Kaštel Stari	58	17	41	116	113	17,7	17,7	14,9	16,8	16,8	6,3	10
		Dubrovnik	92	40	86	218	167	14,7	15,7	11,8	14,1	14,2	4,5	15
	Istra	Imotski	54	67	90	211	181	18,5	18,5	16,4	17,8	16,7	—	18
		Pazin	46	17	74	137	158	12,4	12,8	8,5	11,2	12,4	-4,5	19
		Poreč	51	20	57	128	121	15,4	15,2	12,2	14,3	14,9	1,0	—
		Pula	33	7	41	81	88	15,5	15,6	12,2	14,4	15,0	4,1	13

đu 150—200 mm. Nešto manje od ovih količina pale su u srednjoj Hrvatskoj, sred. Dalmaciji i Istri, dok su veće od 200 mm pale u zapadnoj Hrvatskoj i južnoj Dalmaciji.

Temperatura: Srednje mjesečne temperature zraka uglavnom se poklapaju s višegodišnjim prosječnim vrijednostima, osim u nekim predjelima, gdje odstupaju od prosjeka u negativnom smislu za najviše 0,5° C. One se kreću na kontinentalnom području od 10—11,6° C, na sjevernom dijelu Jadrana od 14° C do 18° C u srednjoj i južnoj Dalmaciji. Apsolutne minimalne temperature bile su najniže 30. X. i spustile su se do -4° C na cijelom području Hrvatske osim obalnog područja i gornje Posavine.

Ovakve vremenske prilike bile su vrlo nepovoljne s poljoprivrednog gledišta. Vrlo kišovito vrijeme potpuno je zaustavilo izvođenje i onako zaka-

šnjele jesenske sjetve, koja je u rujnu obavljena samo u malom postotku.

Kiše i premokra zemlja onemogućili su spremanje preostalih kultura, naročito kukuruza, krumpira, repe i ostalih povrtnih kultura. Zimsko duboko oranje potpuno je prekinuto radi velike vlage. Dobar ovogodišnji urod krumpira i kukuruza stvara problem uskladištenja, jer je krumpir o. g. u većem postotku sklon truleži, a kukuruz posjeduje veliki postotak vlage, pa je sklon plijesni. Stoga je potrebno kod uskladištenja ovih kultura posvetiti veću pažnju.

Stanje ozimih usjeva posijanih tokom rujna uglavnom je zadovoljavajuće. S obzirom na nepovoljne vremenske prilike ove jeseni, preporučuje se poljoprivrednicima, da iskoriste svaki, pa i najmanje povoljan dan, za obavljanje sjetvenih radova, koji su u zakašnjenju.

PREGLED VREMENSKIH PRILIKA I STANJE USJEVA U STUDENOME GODINE 1955.

Vremenske prilike u mjesecu studenom o. g. nisu bile povoljne za poljoprivredu. Gotovo cijeli mjesec vladalo je oblačno i hladno vrijeme sa umjerenim oborinama u prve dvije dekade, dok u trećoj dekadi nije bilo oborina. Inače kroz cijeli mjesec osjećao se nedostatak sunčeve topline, što je spriječavalo razvoj zasijanih usjeva i smanjenje suvišne vlage u tlu.

Oborine: Tokom mjeseca studenog pale su nešto manje oborine od višegodišnjeg prosjeka i to: u cijeloj sjevernoj i istočnoj Hrvatskoj suma oborina kreće se između 50 i 70 mm, dok u zapadnim krajevima i Jadranskom području suma oborina iznosi 100—160 mm. Većina oborina pala je u obliku kiše, a samo neznatan dio u obliku snijega, koji je pao mjestimično 1. i 15.—19. XI., kada se u Gorskom Kotaru zadržao na tlu nekoliko dana u visini od preko 20 centimetara.

Temperature: Srednje mjesečne temperature zraka u mjesecu studenom o. g. bile su niže od višegodi-

šnjeg prosjeka za oko 2° C. One su se kretale u unutrašnjosti Hrvatske od 4—5° C, a na Primorju od 8—11,5° C. Apsolutne minimalne temperature na kontinentalnom području bile su najniže 27. XI., kada su se mjestimice spustile do -8° C, a u Dalmaciji do -2° C.

Vrlo velike oborine u listopadu, a dijelom i u I. polovici studenog, zatim stalno oblačno i hladno vrijeme bez jačih vjetrova omogućavalo je trajno zadržavanje velikog viška vlage u tlu. Ova prekomjerna vlažnost nepovoljno se odrazila kako na oranje i sjetvu, tako i na spremanje plodina i nicanje i razvoj usjeva, kojima je najviše nedostajalo toplote.

Zaostali sjetveni radovi u Slavoniji znatno su unapredovali u trećoj dekadi mjeseca studenog. Rano sijani usjevi dobro izgledaju. Kasnije sijani slabo i nejednoliko niču i loše se razvijaju naročito na nizinskim područjima. Općenito, stanje ozimih usjeva za sada nije povoljno.

METEOROLOŠKI PODACI
za studeni godine 1955.

Rajon	Mjesto	Oborine u mm					Temperatura zraka u °C							Broj dana sa kišom, snijegom
		dekada			mesečni zbroj	prosjeak 1925-1940	dekada			srednja mesečna	prosjeak 1925-1940	aps. min. temp.		
		I.	II.	III.			I.	II.	III.					
I.	Osijeđ	21	33	0	54	59	8,0	5,4	2,2	5,2	7,1	-6,2	12/3	
	Sl. Brod	32	32	1	65	75	7,8	5,7	1,4	5,0	7,4	-7,0	15/3	
	Virovitica	24	43	0	67	86	7,4	4,5	1,5	4,5	6,0	-7,1	10/3	
II.	Daruvar	22	25	0	47	84	7,3	5,0	1,6	4,6	7,3	-6,5	10/2	
	Križevci	19	44	0	63	79	7,1	4,8	0,7	4,2	5,9	-7,8	11/2	
	Varaždin	14	47	0	61	93	6,8	4,1	1,3	4,1	6,2	-6,1	10/3	
	Zgb. Maksimir	26	45	0	71	83	7,3	5,0	1,0	4,4	6,4	-8,3	8/2	
	Sisak	24	41	1	66	101	7,0	4,9	1,8	4,6	—	-5,4	13/2	
III.	Ogulin	47	100	2	149	153	6,7	4,2	1,7	4,2	—	-8,2	14/6	
	Gospić	37	84	3	124	194	6,9	4,0	0,0	3,6	5,8	-10,8	10/3	
IV.	Dalmacija	Knin	34	54	2	90	135	10,5	8,4	4,1	7,7	10,0	-5,0	8/0
		Zadar	30	102	5	137	98	13,4	9,6	6,9	10,0	11,1	-1,4	10/—
		Kaštel Stari	52	64	6	122	106	14,7	12,1	7,5	11,4	13,2	0,4	10/—
	Istra	Dubrovnik	95	49	14	158	212	13,0	8,5	4,1	8,5	10,5	-4,0	10/—
		Imotski	54	113			165	16,2	13,5			13,5		
		Pazin	43	68	0	111	166	10,3	5,6	3,0	6,3	8,0	-9,2	9/—
		Poreč	49	46	0	95	113	12,2	8,5	6,0	8,9	9,7	-4,5	
Pula	23	46	0	69	110	12,0	9,0	6,2	9,1	9,8	0,1	7/—		